

บทที่ 2

คุณสมบัติบางประการของวรรณกรรมอังกฤษและ วรรณกรรมอเมริกัน

ความเข้าใจที่กว้างขวางและแจ่มแจ้งว่า วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกัน มีคุณสมบัติประการใด จะเป็นรากฐานที่กว้างขวางและมั่นคงสำหรับการคิดค้นว่าวรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันอาจก่อให้เกิดประโยชน์อันใดได้บ้างและควรจะศึกษาอย่างไร จึงจะเกิดความเข้าใจ และอาจนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ดังต้องการได้

ความจริง ชั้นพื้นฐานมีอยู่ว่า วรรณกรรมอังกฤษคืองานประพันธ์ภาษาอังกฤษที่ผู้เขียนเป็นคนอังกฤษ และวรรณกรรมอเมริกันคืองานประพันธ์ภาษาอังกฤษที่ผู้เขียนเป็นคนอเมริกัน

ข้อสรุปง่าย ๆ ข้างบนนี้ซ่อนเร้นความจริงไว้หลายประการ ขอให้เราหยิบยกเฉพาะ เรื่องที่เราอาจนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์อย่างสูงและใช้ได้ทันทีขึ้นมาพิจารณา ดังนั้น ในบทที่ 2 นี้ เราจะมาพิจารณาวรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันในแง่เป็น

- (1) สิ่งอำนวยความสะดวก
- (2) สิ่งให้ความรู้ ความคิด และความเข้าใจ ที่ใหม่แปลกและลึกซึ้ง
- (3) สิ่งสะท้อนให้เห็นลักษณะของวัฒนธรรมอังกฤษและวัฒนธรรมอเมริกัน
- (4) สิ่งช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์
- (5) ตัวอย่างของการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

1. วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันในแง่เป็นสิ่งอำนวยความสะดวก

เช่นเดียวกับวรรณกรรมของชนชาติอื่น ๆ วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกัน เป็นงานศิลป์ ที่ให้ความรื่นรมย์แก่ผู้อ่าน

ความรื่นรมย์ที่ผู้อ่านได้รับจากวรรณกรรมแต่ละชิ้นเกิดจากลักษณะ (form) และเนื้อหา (content) ของวรรณกรรมนั้น ๆ

ลักษณะ (form)

ลักษณะ (form) ของบทประพันธ์นั้น มีทั้งลักษณะภายนอกที่มองเห็นเป็นรูปร่างต่าง ๆ ซึ่งน่าจะเรียกว่า ลิขิตลักษณะ (graphic form) ซึ่งเกิดขึ้นโดยการจัดบรรทัดและคำในบรรทัดให้มีรูปร่างต่าง ๆ เช่น George Herbert แต่งโคลงโดยจัดให้มีเนื้อความ กล่าวถึงเรื่องแท่นบูชา และจัดเรียงคำที่ใช้ให้อยู่ในลักษณะที่ทำให้โคลงนั้นมีรูปเป็นแท่นบูชา

The Altar

A broken ALTAR, Lord, thy servant rears,
Made of a heart, and cemented with teares:
Whose parts are as thy hand did frame;
No workmans tool hath touch'd the same.

A HEART alone
Is such a stone,
As nothing but
Thy pow'r doth cut.
Wherefore each part
Of my hard heart
Meets in this frame,
To Praise thy Name:

That, if I chance to hold my peace,
These stones to praise thee may not cease.

O let thy blessed SACRIFICE be mine,
And sanctifie this ALTAR to be thine.

George Herbert (1593-1633)

ความรื่นรมย์ที่ได้รับจากลิขิตลักษณะ ของบทประพันธ์นี้ เป็นความรื่นรมย์ประเภทเดียวกับที่เราได้รับเมื่อมองภาพโมเสค (mosaic) ที่ทำด้วยกระเบื้อง กระจกสี หรือตัวอักษร ซึ่งพิมพ์จากเครื่องพิมพ์ดีดของสมองกล (computer)

ลักษณะอีกประเภทหนึ่ง คือลักษณะอันเกิดจากการจัดระเบียบต่อกำภายในบทประพันธ์ อาศัยเสียงสระและพยัญชนะ ทำให้เกิดแบบแผนเฉพาะขึ้นในการอ่านบทประพันธ์นั้น ๆ เช่น

การอ่านโดยมีจังหวะและวรรคตอนตามสัมผัสสระ (rhyming) และสัมผัสพยัญชนะ (alliteration) ดังเช่นที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ (poetical works) หรือโดยการแบ่งและจัดลำดับเนื้อความของบทประพันธ์ ซึ่งเราอาจจะพบได้ในความเรียงบทละคร (play) หรือในนวนิยาย (novel) เป็นต้น

ลักษณะ (form) อันเกิดจากการจัดระเบียบถ้อยคำ และการแบ่ง และจัดลำดับเนื้อความนี้ อาจเรียกได้ว่าเป็นลักษณะภายใน (internal form) หรือลักษณะตามเหตุผล (logical form)

ความรื่นรมย์อันเกิดจากลักษณะภายในนี้ ถ้าเกิดจากการใช้คำซ้ำ ก็เป็นความรื่นรมย์จากเสียงดนตรีอันเกิดจากการซ้ำเสียงนั้น ๆ ดังจะเห็นได้จากตัวอย่างข้างล่างนี้

“Alone, alone, all, all, alone,
Alone on a wide, wide sea,
And never a saint took pity on
My soul in agony.”

(Samuel Taylor Coleridge, *The Ancient Mariner*)

บางครั้งการจัดลำดับเนื้อความและการใช้ถ้อยคำในลักษณะที่แปลกก็อาจก่อให้เกิดความรื่นรมย์แก่ผู้อ่านและผู้ฟังได้ เช่น

“The world can very well do without literature.
But it can do without man still better!”¹

(Jean Paul Sartre, *What Is Literature?*)

เนื้อหา (Content)

ความรื่นรมย์อันเกิดจากเนื้อหาของวรรณกรรมแต่ละชิ้นนั้น เกิดจากความน่าสนใจของเนื้อเรื่องหรือข้อความในวรรณกรรมนั้น ๆ ความน่าสนใจนี้อาจเกิดจากความแปลกประหลาด ความฉลาดแหลมคม ความตื่นเต้น ความงาม และคติธรรมที่แฝงไว้ในเนื้อหา วรรณกรรมที่เราติดอกติดใจมักจะมีลักษณะใดลักษณะหนึ่งหรือหลายลักษณะ ในบรรดาลักษณะที่เอ่ยถึงนี้ แฝงอยู่ในเนื้อหา Jules Verne นักเขียนชาวฝรั่งเศสมีชื่อเสียงทางเขียนเรื่องแปลกประหลาด

---

¹ Jean Paul Sartre, *What Is Literature?* Bernard Frechtman (tr.). New York: Harper and Row, 1965, p. 291. ข้อความที่คัดมานี้ นายจักรแก้ว ตุ่นนาค นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นผู้นำมาสู่ความสนใจของผู้เขียนตำราเล่มนี้ โดยเสนอไว้ในข้อเขียนสั้น ๆ สำหรับวิชา EN 240 ในหัวข้อว่า วรรณคดีคืออะไร?

เช่น *Le Tour du Monde en 80 Jours (Eighty Days Around the World)* ความฉลาดแหลมคมในงานประพันธ์ของ Alexander Pope ก็ทำให้คนติดอกติดใจกันมาก เช่นในคำคมที่แต่งเป็นกลอนสั้น ๆ (epigram) ต่าง ๆ ของ Pope ดังเช่นคำคมที่ว่า "To err is human, to forgive divine." และ "True ease in writing comes from art, not chance"

(Alexander Pope, *An Essay on Criticism*)

งานประพันธ์ที่มีเนื้อหาเต็มไปด้วยความด้นดั้นนั้นมีมาก แต่ตัวอย่างที่เห็นได้ชัด ได้แก่ เรื่องสั้นของ Edgar Allan Poe นักเขียน กวี นักวิจารณ์ชาวอเมริกัน วรรณกรรมที่มีเนื้อหาอันเต็มไปด้วยความงามนั้น มีทั้งประเภทที่งามด้วยภาพพจน์และที่งามด้วยความรู้สึกนึกคิด

ตัวอย่างของบทประพันธ์ที่งามด้วยจินตภาพ ตัวอย่างหนึ่งได้แก่

"A violet by a mossy stone
Half hidden from the eye!
Fair as a star, when only one
Is shining in the sky."

(William Wordsworth, *She Dwelt Among the Untrodden Ways*)

ตัวอย่างของบทประพันธ์ที่งามด้วยความคิดตัวอย่างหนึ่งได้แก่

When the evening sun is setting
And your heart from cares is free
When of all the friends you're thinking
Will you sometimes think of me?

(Henry Wadsworth Longfellow)

ตัวอย่างอันหนึ่งของบทประพันธ์แฝงคติธรรมไว้ในเนื้อหาได้แก่

The quality of mercy is not strain'd,
It droppeth as the gentle rain from heaven
Upon the place beneath: it is twice bless'd;
It blesseth him that gives and him that takes:

(William Shakespeare, *The Merchant of Venice*)

2. วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันในแง่เป็น แหล่งรวมไว้ซึ่งความรู้ ความคิดที่ใหม่แปลกและลึกซึ้ง

วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันเป็นแหล่งรวมของความรู้ความคิดที่ใหม่ แปลกและลึกซึ้งจำนวนมากมาย เป็นต้นว่า นวนิยายเรื่อง *Ivanhoe* ของ Sir Walter Scott ให้ภาพชีวิตความเป็นอยู่และจิตใจของชนอังกฤษในยุคอัศวินได้อย่างละเอียดและแจ่มแจ้ง เช่นเดียวกับที่ *A Tale of Two Cities* ของ Charles Dickens ให้ภาพบรรยากาศและความ

นึกคิดความรู้สึกของชาวปารีสในสมัยปฏิวัติฝรั่งเศสได้อย่างเห็นจริงเห็นจัง ผู้ที่สนใจเรื่องชีวิตของชาวประมงที่ล่าปลาวาฬ เครื่องมือและวิธีล่าปลาวาฬ จะได้รับความรู้เช่นนี้อย่างเต็มที่เมื่ออ่านนวนิยายเรื่อง *Moby Dick* ของ Herman Melville ที่กล่าวมานี้เป็นเรื่องความรู้ที่แฝงอยู่ในบทประพันธ์ต่าง ๆ เหล่านี้ปะปนอยู่กับคุณค่าประเภทอื่น ๆ ของวรรณกรรม ในด้านความคิดที่แปลก ใหม่ ลึกซึ้ง นั้น จะยกตัวอย่างมาแสดงเพียงสองตัวอย่างพอเป็นอุทาหรณ์ ตัวอย่างแรกได้แก่ความคิดเรื่องการใช้สายนิ้วมือเป็นเครื่องพิสูจน์ว่า ใครเป็นใคร ความคิดนี้ Mark Twain (นามปากกาของ Samuel Langhorne Clemens) เสนอไว้ในนวนิยายเรื่อง *Pudd' nhead Wilson* เป็นเวลาช้านานก่อนที่จะมีผู้นำความคิดนี้ไปใช้เป็นประโยชน์ในวงการสอบสวนสืบสวน อีกตัวอย่างหนึ่งได้แก่แนวความคิดของ Jonathan Swift ที่มองมนุษย์จากที่ทัศนะใหญ่ ๆ ดังที่ได้แสดงไว้ในเรื่อง *Gulliver's Travels* แนวความคิดที่ว่านี้แปลก ใหม่ และลึกซึ้ง จนทำให้คนเป็นจำนวนมากตื่นตื่น สนใจ และเคียดแค้นใจกับแนวความคิดนี้

3. วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันในแง่เป็นเนื้อหาสำหรับศึกษาวัฒนธรรมอังกฤษและวัฒนธรรมอเมริกัน

วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันสะท้อนให้เห็นลักษณะของวัฒนธรรมอังกฤษและวัฒนธรรมอเมริกัน การสะท้อนที่ว่านี้ อาจเป็นไปได้ในทางตรงหรือทางอ้อม

การสะท้อนในทางตรงเกิดขึ้นเมื่อผู้ประพันธ์บรรยายลักษณะของบุคคลและสังคมอังกฤษหรืออเมริกันในงานประพันธ์ของตน ดังเช่นที่ Chaucer สะท้อนลักษณะของสังคมอังกฤษในตอนปลายคริสต์ศตวรรษที่สิบสี่ไว้ในนิทานคำกลอนเรื่อง *The Canterbury Tales* หรือที่ Jane Austen สะท้อนลักษณะสังคมอังกฤษ ในระยะคาบเกี่ยวระหว่างปลายศตวรรษที่สิบแปดและต้นศตวรรษที่สิบเก้าไว้ในนวนิยายเรื่อง *Pride and Prejudice* หรือที่ Henry James สะท้อนลักษณะสังคมอเมริกันในระยะครึ่งหลังของศตวรรษที่สิบเก้าไว้ในนวนิยายเรื่อง *The Bostonians*

การสะท้อนในทางอ้อมเกิดขึ้นเมื่อผู้ประพันธ์เผยให้ผู้อ่านได้ทราบลักษณะบุคลิกภาพของตนผ่านงานประพันธ์ของตนออกมา โดยมากจะเป็นไปโดยไม่ตั้งใจ ลักษณะบุคลิกภาพที่เผยออกมานี้ผู้อ่านอาจนำไปใช้เป็นเครื่องช่วยการสันนิษฐานลักษณะของวัฒนธรรมประจำชาติของผู้ประพันธ์ได้

บุคลิกภาพของ Dickens เปิดเผยไว้มากในนวนิยายเรื่อง *David Copperfield* เช่นเดียวกับที่บุคลิกภาพของ Hemingway ก็เปิดเผยไว้มีใช้น้อยในนวนิยายเรื่อง *The Sun Also Rises*

เป็นที่น่าสังเกตว่า วรรณกรรมบางชิ้นสะท้อนวิญญูณประจำชาติเจ้าของวรรณกรรมนั้น ๆ ไว้อย่างชัดเจนจนน่าพิศวง ตัวอย่างเช่น คอนหนึ่งของนิยายคำกลอนอังกฤษโบราณซึ่งประพันธ์ขึ้นประมาณหนึ่งพันปีมาแล้ว มีความว่า

“Heart must be keener, courage the hardier,
Bolder our mood as our band diminisheth.”

เนื้อความของคำกลอนเพียงสองบรรทัดนี้สะท้อนให้เห็นวิญญูณนักสู้ของชาวอังกฤษซึ่งได้พิสูจน์ให้โลกเห็นครั้งแล้วครั้งเล่า ตั้งแต่ยุคของโกลดซอกเชินลงมาถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อนายกรัฐมนตรี Winston Churchill กล่าวแก่ชนชาติอังกฤษในยามที่ชะตาของประเทศอังกฤษกำลังมืดมนที่สุดว่า

“At this time I feel entitled to claim the aid of all and I say, “Come, then, let us go forward together with our united strength.”

และชาวอังกฤษก็ได้ตอบสนองคำเรียกร้องด้วยความกล้าหาญ ความเข้มแข็ง และความมีระเบียบวินัย

และเป็นที่น่าสังเกตว่า เช่นเดียวกับตัวเอกในเรื่อง *For Whom the Bell Tolls* ของ Ernest Hemingway คนอเมริกันอีกจำนวนนับไม่ถ้วนได้พลีชีพของคนในต่างแดนด้วยอุดมคติอันเดียวกัน

และท้ายที่สุดผู้ที่คุ้นเคยกับชาวอเมริกันคงจะมีความรู้สึกเหมือนได้นั่งฟังเพื่อนอเมริกันคนหนึ่งของท่านเล่าประสบการณ์ในเมืองไทยให้ท่านฟัง เมื่อท่านอ่าน *Mai Pen Rai Means Never Mind* ของ Carol Hollinger บุคลิกภาพของผู้ประพันธ์มิได้ผิดเพี้ยนไปจากสุภาพสตรีอเมริกันในวัย ฐานะ และพื้นฐานการศึกษาใกล้เคียงกันที่ท่านได้พบมาแล้วและจะพบได้ทั่ว ๆ ไป

4. วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันในแง่เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์

สิ่งหนึ่งที่เราได้รับจากวรรณกรรมก็คือ “ประสบการณ์รับช่วง” (vicarious experience) นั่นคือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับตัวเรา ประหนึ่งว่าเหตุการณ์ต่าง ๆ ในวรรณกรรมเกิดขึ้นกับตัวเราเอง เราทุกคนคงเคยน้ำตาไหลตอเมื่อเห็นมะตั้น พวกเราส่วนมากคงเคยฝันร้ายในตอนเด็ก ๆ เมื่อได้เห็นหรือได้ฟังเรื่องน่ากลัว คนโต ๆ โดยมากรู้สึกอึดอัดใจ เมื่อเหตุการณ์ในภาพยนตร์ละคร หรือนวนิยาย เป็นไปโดยไม่สมเหตุสมผล เรื่องดังนั้นก็เกิดขึ้นได้เมื่อจิตใจเรามีปฏิกิริยาต่อสิ่งที่ได้เห็น ได้อ่าน หรือได้ยิน ประหนึ่งว่าสิ่งนั้น ๆ เกิดขึ้นกับตัวเรา ลองอ่านเรื่องสั้นเรื่อง *To Build a Fire* ของ Jack London ดู ท่านอาจจะได้รู้จักพิษสงของความหนาวเย็น

ขนาดสี่สิบหรือห้าสิบองศาฟาเรนไฮต์ได้จุดเยือกแข็งภายในห้องอันอบอุ่นของท่านได้โดยไม่ต้องไปถึงยูคอน (Yukon) “ประสบการณ์รับช่วง” ที่เราได้รับจากวรรณกรรม จะมีลักษณะในทำนองประสบการณ์ที่เราได้รับเมื่อเราอ่านเรื่องสั้นที่ว่านี้

การอ่านวรรณกรรมอังกฤษเปรียบได้กับการย่างเข้าไปในดินแดนซึ่งเต็มไปด้วย “ประสบการณ์รับช่วง” แบบอังกฤษ เป็นดินแดนที่แตกต่างจากดินแดนอังกฤษจริง ๆ แต่ก็คล้ายคลึงกับดินแดนจริงนั้นอยู่มาก และอาจเปิดเผยความจริงเกี่ยวกับดินแดนนั้นผ่านความเฉลียวฉลาดและอัจฉริยะของศิลปินผู้สร้างวรรณกรรมออกมามากกว่าดินแดนจริงก็ได้

“ประสบการณ์รับช่วง” แบบอังกฤษนี้อาจเรียกได้ว่าเป็น secondhand English experience คือเป็นประสบการณ์แบบอังกฤษที่ถ่ายทอดมาถึงเราโดยผ่านมือผู้ประพันธ์

ที่เรียกว่าประสบการณ์แบบอังกฤษ หรือ English Experience นั้น หมายความว่า เป็นประสบการณ์ที่ชาวอังกฤษได้รับ จะเป็นประสบการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนแล้วนักเขียนถ่ายทอดไว้ในวรรณกรรม หรือจะเป็นสิ่งที่นักเขียนเขียนขึ้นไว้ในวรรณกรรมแล้วก่อให้เกิดประสบการณ์แก่ผู้อ่านชาวอังกฤษก็ตาม

ในทำนองเดียวกัน การอ่านวรรณกรรมอเมริกันจะช่วยให้เราได้รับ “ประสบการณ์รับช่วง” แบบอเมริกัน

แม้จะเป็น “ประสบการณ์รับช่วง” ซึ่งมีได้เกิดขึ้นกับตัวเราจริง ๆ ความแตกต่างก็มักจะจำกัดอยู่เฉพาะในเรื่องความรุนแรงของผลของประสบการณ์กับตัวเรา เรื่องอื่น ๆ ยังคงเหมือนกัน จะเปรียบก็เหมือนหนึ่งการดูภาพยนตร์กับการประสบเหตุการณ์จริง ๆ

6. วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันในแง่เป็นแหล่งสะสมตัวอย่างการใช้ภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพ

วรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกันเป็นแหล่งรวมข้อเขียนภาษาอังกฤษที่ดีเด่นในด้านศิลปการใช้ภาษาเป็นจำนวนมากมาย

ข้อเขียนเหล่านี้มีมากมายหลายชนิด แต่ละชนิดก็มีมากมายหลายชิ้น แต่ละชิ้นก็มีลักษณะแตกต่างกันออกไป ทำให้เหมาะสมกับโอกาสต่าง ๆ กัน และทำให้มีความดีเด่นลุดหลันกันไป ความดีเด่นในด้านศิลปการใช้ภาษาที่ว่านี้ เกิดจากองค์ประกอบหลายประการ ที่สำคัญคือ

- (1) อิทธิพลของภาษาที่ใช้ มีผลโน้มน้าวหรือผลักดันให้เรามีความรู้สึก มีความคิด และมีความต้องการไปในแนวที่ผู้ประพันธ์ต้องการได้มากน้อยเพียงใด

- (2) ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา ผู้พูดหรือผู้เขียน ผู้ฟังหรือผู้อ่าน เวลา และสถานที่ที่ใช้เพียงใด
- (3) ภาษาที่ใช้มีความกระชับ รัดกุม และผสมกลมกลืนเพียงใด
- (4) ภาษาที่ใช้เป็นภาษาที่ประหยัด และง่ายแก่การเข้าใจเพียงใด

ตัวอย่างการใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างดีเด่นมีอยู่มากในวรรณกรรมอังกฤษและวรรณกรรมอเมริกัน ณ ที่นี้จะแสดงเพียง 3 ตัวอย่าง

ตัวอย่างแรกได้แก่

“Why should we put an end to all that’s sweet and lovely!” she deprecated. “What must come will come.” And, looking through the shutter-chink: “All is trouble outside there; inside here content.”

(Thomas Hardy, *Tess of the d’Urbervilles*)

ตัวอย่างที่สองได้แก่

For, the time was to come, when the gaunt scarecrows of that region should have watched the lamplighter, in their idleness and hunger, so long, as to conceive the idea of improving on his method, and hauling up men by those ropes and pulleys, to flare upon the darkness of their condition. But, the time was not come yet and every wind that blew over France shook the rags of the scarecrows in vain, for the birds, fine of song and feather, took no warning.

(Charles Dickens, *A Tale of Two Cities*)

ตัวอย่างที่สามได้แก่

Two swimmers wrestled on the spar
 Until the morning sun,
 When one turned smiling to the land
 O God, the other one!

(Emily Dickinson)

คำถามท้ายบท

- 1) เหตุใด George Herbert จึงกล่าวว่าแท่นบูชาที่ได้บรรจงสร้างขึ้นด้วยศรัทธาที่เปี่ยมล้นนั้นเป็นเพียง a broken altar?
- 2) Jean Paul Sartre ยกย่องหรือดูหมิ่น วรรณคดี? เหตุใดเขาจึงกล่าวเช่นนั้น?
- 3) คติธรรมที่แฝงไว้ใน “The quality of mercy...” คืออะไร?
- 4) ความรู้เรื่องชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในสมัยต่าง ๆ ที่เราได้รับจากการอ่านวรรณกรรม และจากการอ่านหนังสือประวัติศาสตร์เหมือนหรือต่างกันอย่างไร?
- 5) ท่านเคยได้รับ “ประสบการณ์รับช่วง” หรือไม่? ถ้าเคย จากวรรณกรรม ละคร หรือภาพยนตร์ เรื่องใด?